

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétféli szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán, pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Nyitott soronként 20 krajczár

A magyarfaló pánszláv ujság kauczió nélkül.

Lapunk a mult számokban élesen kikelt azon izgatás és magyar ellenes hazafiatlanság ellen, a mellyel a helyben megjelenő bunynváczi nyelvű Subotičke Novine legutóbbi számai telve vannak.

Megítta lapunk ezzel kapcsolatban azt is, hogy ki áll a háta mögött ezen magyarfaló ujságnak. Megirtuk, hogy Molnár János apátplébános, az eszterházi kertület országgyűlési képviselője adta a kaucziót a Subotičke Novinénak, s hogy így a néppárt szövetekezett a pánszlávizmussal céljai elérésére.

Es cikkünk nem maradt hatás nélkül. A fővárosi napisajtó is tudomást vett róla és a Bácskai Hirlapnak „Leálczázott szentek“ című cikk volt oka Molnár János apátplébános

nyilatkozatának a melyet az országgyűlésen tett.

Telefon értesülésünk szerint a mai országgyűlésen Pichler Győző beszéde után felkelt Molnár János országgyűlési képviselő és kinyilatkoztatta: **hogy tekintve a Szabadkán megjelenő Subotičke Novine hazafiatlan pánszláv eljárását, melyről a Bácskai Hirlap által csak most értesült a kaucziót, melyet annak idején a Subotičke Novine javára letett, visszavonta, és ezt ezennel nyilvánosan kinyilatkoztatta.**

A kaucziója visszavonására az intézkedések azonnal foganatosítottak, a mennyiben Dulits főjegyző Molnár

apátplébános sürgős kérelmére még a mai nap folyamán értesítette a Subotičke Novine szerkesztőjét, hogy lapja mátol kezdve mint politikai lap nem jelenhet meg.

Tehát a Bácskai Hirlap felszólalásai nem maradtak minden hatás nélkül.

A néppárt belátta, hogy önmaga alatt fűrészezi a fát, ha pánszláv elemekkel szövetekezik, mert így nemcsak hogy nem teheti elveit rokon-szenvenné, de gyűlöltté válik minden magyar előtt.

Ha más érdemünk se volna, mint hogy egy magyarfaló pánszláv ujság méregfogait kiránczígálva, nemcsak a harapásra de a piszkolódásra is ártalmatlanná tettük, ez is olyan valami a

TÁRCZA.

Ráörökölte.

Bácskai Hirlap eredeti tárczája.

Irta: QUASIMODÓ.

Második hites urát temette el Pangó Őrszi a minap. Az egyikkel két boldog esztendő, ezzel a szegénnyel pedig csak három hónapot élt.

Természetes halállal mult ki az árnyékvilágból az első; ámde Vörös Gergő önkézével vetett véget ifju életének.

Pangó Őrszi pedig még fiatal, alig húsz esztendő. Szép, karcsú, piros orczájú menyecske, arany szöke hajjal és mély tüzes nagy fekete szemekkel áldotta meg a Teremtő. Gömbölyü puha karjával ha átölelte Vörös Gergőt, azt a pelyhes állú erős gyereke-embert, Gergőnek könyekkel teltek meg kék szemei és sirva köszönte meg feleségének, hogy őt, a hites urát oly igen szereti.

Idealista volt Vörös Gergő. Paraszt gazda létére idealista. Imádtta feleségét, ki éppen egy hónappal, meg egy nappal volt idősebb uránál, imádtá a szó legszentebb értelmében.

Mit bánta ő, ha a szomszédok ki is neveték, mert feleségének olykor kezét csókol. Hissen olyan édes puha keze van Őrszinek.

Pangó Őrszi — mert mindenki a faluban a lányneven szölliotta Vörös Gergő feleségét

— Őrszi pedig mosolyogva simogatta az ura szöghaját.

Selyembe, bársonyba járt a fiatal menyecske vasárnaponkint, de hétköznapokon is ragyogott rajta a ruha.

Hej de nagy ünnepe volt Gergőnek, mikor Őrszit a konyhába találta a főzőkanállal a kezében!

Sohse merészelt volna megkérlelni, hogy Őrszikém főzzél te ma nekem ebédet — tudta, hogy a menyecske főzni nem szeret.

Az első hétköznapon, esküvőjük után, szeretett vón felesége főztiből enni.

Megcsókolta kezét az asszonynak és nagy nehezen kimondta kívánságát.

— Őrszikém édes ugye megteszed? Ugy elfáradtam a tanyán, a cselédség az ekevasát alig hogy beereszti a földbe — magam fogtam meg az ekeszarvát hajnaltól mostanig szántottam a barázdákat, a te édes kezű kecsiztetted étel de jó eszük mostan.

Es a bolondos gyerek remegve várta, mit válaszol a felesége.

— Nem szoktam a főzéshez lelkem urom — kifrócscsen a forró zsír kezemre ha én keverem a rántást!

Úgy megjárdt és szökra Gergő, megfogta a fehér kis kezét, hova fröcscsenne hát ki a forró zsír? Csókjaival borította el.

— Ikább ne főzz! Megleszünk mi anyánk főztin is...

Mekkora bántás másnap, mikor Őrszit ott

látta a konyhában. Patyolát ingujja rózsaszín pántlikával felkötve — selyem pruszlikba, kipirult arczzal. Hogy sürgött, hogy forgott a tűz körül.

Öröm volt nézni.

Ebéd után aztán oda ültek az alacsony padkára, Őrszi átölelte az ura nyakát — forró arcát oda szoritotta a gyerekeember napsütötté arczához és édes hangon kezdte:

Gergőm lelkem?

Második hete, hogy az oltár elől eljöttek, ilyen édesen még nem szölt hozzá Őrszi soha. Az oltár előtt, mikor esküvőjüket elmondta a pap után, se csengett így a hangja. Mintha szövének legbenszejéből szölt volna hozzá, abból a jobbik szövéből, amelyet eddig nem ismert. —

Gergőm lelkem! Mondja ujra az asszony, megteszed e a késésem?

A boldog Gergő nem tudott szölni, csak intett a férjével és csókolta a szép asszonyt.

— En szeretlek Gergő, nagyon szeretlek, nem tudom csak mutatni hadd lám megérdemled e nagy szeretetemet?

— Beszélj, kérj — mit kívánsz?

Es a szép asszony sutogva beszölt, előbb remegett a hangja, aztán mintha élesebb lett volna.

(Folyt. köv.)

mivel a magyarságot szolgáltuk, a mivel legszentebb kötelességünket teljesítettük.

Ezentul is legmagasabb eszményképül s czélul fogjuk tekinteni, hogy Szabadkáról a pánszlávizmust kiirthassuk.

Közegészségi mizeriák.

A halandóság nagy számaránya városunkban nem éppen a pusztá véletlennek eredménye.

Nagyban hozzájárul ahhoz városunkban első sorban is a köztisztaság rettenetes elhanyagolása.

És amikor a köztisztaság hiányairól beszélünk, nem kell éppen azokat okolnunk akik a jelenlegi köztisztasági állapotok megőrzésére hivatják, hanem okolnunk kell azt az ósdi hátramardottságot, amelyben már évek óta vagyunk — és amelyből nem a városi hatóság, sem pedig az illető szakközégek kiemelni nem akarnak.

Vajjon évtizedek óta egy olyan nagy városban mint Szabadka, mi történt a csatornázás terén.

Vajjon az a sok eltávolítandó anyag amely még a legegészségesebb falajt is idővel megfertőztetné, eltávolították e a város területéről? vajjon épültek-e az e czélra szolgáló csatornák és történt-e valami szabályozás e téren?

Bizony semmi!

Nem beszélünk ezutal azokról a város kívül eső utcáiról, melyeknek közegészségi állapota kritikán alul áll, azokról az utcákról, ahol elmaradottság és bűzös piszok együtt vetelkedik a közegészség megrontásán és a bacillusok tenyésztésében.

De maga a város centruma, tehát az intelligencia tanyája, talán még azoknál is egészségtelebb körülmények között van, — mert bizony a centrumban Szabadka egész fővároszerűen halad.

De hol vagyunk azután a közegészség egyik legfontosabb éltető elemének az ivóvíznek dolgában?

Roszzabbul mint akármilyen faluhelyen, — mert kutaink régiek és rosszak nem elég mélyek, elhanyagoltak és artézi vízkészletünk egyáltalán nincs, hacsak azt a kis kutacska nem veszszük, amely nem hogy Szabadkának, de bizony még Jankovácznak sem volna elegendő.

E téren valaminek történnie kell.

A városi tanácsnak kell ezeket a dolgokat a kezébe venni és elég hiba, hogy eddigelé nem tette.

Az egymilliós kölcsön nagy summájába nagyon beléillett volna egy ezen mizeriák gyógyítására szolgáló tétel.

Figyelemmel fogjuk kísérni hogy hatóságai orvosaink mikor fognak egyszer egy e czélnak megfelelő jelentést megtenni — és hogy mikor látják már szükségét majd a bacillus-irtásnak; — mert nem hisszük hogy az orvosi praxis emelése érdekében hallgatnak erről a dologról.

Bármi is, de valami történjék ezen mizeriák megszüntetése érdekében!

Értesítés.

Városunk területén a táviratok, távirati utalványok és expressz küldemények kísérletképen kerékpárral fognak kézbesítettetni.

Felkérem ennélfogva a nagyérdemű közönséget, főleg pedig a nyílt üzletek tulajdonosait, hogy a kézbesítés tényleges végzése alatt alkalmazottaik valamelyik közege által az üzlet előtt őrizetlen hagyott kerékpárra felügyelteni sziveskedjék.

GALLINSZKY LAJOS,
kir. posta táv. hivatal főnöke.

A szabadkai ügyvédi kamara és márczius 15-ike.

Paukovics Andor tímepei beszéde.
Folytatás.

Az Apponyival egyetértőleg megállapított terv alapelve az volt, hogy az ellenzékét saját területén kell felkeresni és ott semmisíteni meg. Mert míg azelőtt minden újítást az ellenzék hozott szőnyegre és minden engedményt hosszú küzdelmek árán kellett a kormánytól kicsikarni, a korona mindig a gyöngébb és rosszakaratu fél gyanánt szerepelt, minden nemzeti remény az ellenzékben összpontosult. Ellenben ha a kormány lép fel reform tervekkel — ha nem is a kívánt mértékben — az ellenzék dilemmába sodorja. Mert ha barátja a haladásnak, kénytelen a felülről kitűzött uton haladni, ha pedig nem, elveszti népszerűségét. Ha pedig az ellenzéknek a kormány javaslatán tulmenő kívánságai lennének, könnyű lesz azokat légvárnak feltüntetni.

Ez a terv a mindenható Metternich tetszését megnyerve, az a status conferentia által is elfogadtatott.

Széchenyi, miután a maga reformtervének különösen a közteher viselésnek, melyért annyit küzdött, a kormányt megnyernie sikerült, maga is kormányhivatalt vállal, kinevezik egy bizottmány elnökévé, mely az ország szükségének megfelelő közlekedési eszközök létesítését előkészítse és a végre megkívántató előmunkálatokat minél alkalmasabb és gyakorlatibb módon, egyszersmind pedig haladéktalanul elvégezze.

Kétséget nem szenvedett, hogy az Apponyi féle politika alkalmas leendett az ellenzék meggyengítésére, azonban segítségére jött az ellenzéknek a kormány által behozott adminisztratori rendszer, melynek célja, a megyei közigazgatás hatályosabb ellenőrzése, alapjában üdvös volt, de mint eddig teljesen szokatlan kormány beavatkozás az annyira féltett vármegye dolgaiba, úgy a megyéknél mint a főnemességnél, melynek jó része a megyékben örökös főispáni tisztet viselt, — osztatlan el-lenszenvre talált. Maga az immár kormányhivatalt viselő Széchenyi is nem titkolt aggodalommal tekintett a fejlemények elé.

Kossuth most minden igyekezetét az ellen-

zék tömörítésére fordította. A hiányzó nemzeti egység megteremtése, a nép millióinak az alkotmány sáncaiba fővitele, de eggyuttal magyar szellemmel eltöltése, szóval a szociális reformok keresztülvitele volt kitűzött célja.

E reformok között jelentőségre és követke-zéseire első volt a közteher viselés kérdése. De miután a közteher viselés elve, melynek érdekében Széchenyi is annyi agitatiót fejtett ki, az 1843—44-iki országgyűlésen keresztül vihető nem volt, az elkedvetlenül Kossuth, kin eszméinek kudarca miatt a lemondás, szinte kétségbeesés vesz erőt, világosan látja, hogy az eddigi eszközökkel hiába küzd. Nem csak a kormány és a főnemesség tart ellene, de a köznemesség is cserben hagyja őt, mi-helyt áldozatot kíván a hon javára. Elérkezettnek látja az időt a néphez fordulni. Csak is a nép eszközölheti Magyarország ujászü-letését, nem pedig a kiváltságos osztály. Agi-tatióját most az urbéri viszonyok rendezése érdekében fejtí ki. «Míg a feudalismus maradványai-ból, a boldogtalan urbéri viszonyokból ki nem bontakozunk, érdekegyesítésről szó sem lehet. Itt van a kölcsönös bizalmatlansá-gnak, a népgyűlölségnek kiapadhatlan forrása» — azt kívánja — hozassék kényszerítő váltsá-gi törvény, sőt alkottassék «váltsági bank» is, a honnan a jobbágy hosszu törlesztésre pénzt kaphasson váltsága végett, még is 50 év nem volna elég arra, hogy a bosszu és gyűlölség ezen hinárjából az ország kibonta-kozhassék, ki kell pedig gyorsan, ki kell ha-ladéktalanul bontakozni, különben a nemesség kaszára kerül és e nap egyszersmind a ma-gyar alkotmány és a magyar nemzetiség halála napja lesz.»

«... az érdekegyesítésnek s általa a nemzeti erő nevelésének, egyszersmind az urbér megszüntetésének postulatuma az, hogy minden közterhekben osztozzunk a néppel. Házi adó nem elég. A viz ajkaink ér, arra gondolni, tetszik-e valami a nemességnek vagy sem? nincs idő. Főbb tekintet a népet megnyugtatni és vele egyesülni! (Kossuth levele b. Wesselényi Miklóshoz. Tinnye 1846. május 20.)

E levél jelöli Kossuthnak a demokratikus eszmékhez és eszközökhöz való fordulását. Az uralkodó körök nem igen vettek tudomást e fordulatról, de a «Kézét a nemzeti élet úterén tartó» Széchenyi már a nyílt rebellio symp-thomiáit észleli. Feljegyzí naplójában, hogy Kossuth azért akarja beutazni az országot, hogy a parasztokat felizgassa.

Kossuth koránsem áll magában e munká-jában. Vele vannak, sőt tul mennek rajta a radikálisok és az ifjuság. Madarász László és József, Perczel Mór, Nyári Pál mindenféle ugyanazon gondolatokat hirdetk.

A demokratikus, felszabadító irány behatolt a társadalom minden rétegébe. Ez az irány már az 1843—44-iki országgyűlésen is jelent-kézett és hogy a főnemességet sem hagyta érintetlenül, azt mutatja az 1844. okt. 3-iki főrendiházi ülés egy érdekes epizódja. Zay Károly gróf Széchenyi István grófnak beszé-dére válaszolva tiltakozik az ellen, mintha az arisztokratia tartotta volna fenn a magyar nem-zetiséget. «A szegény reformatus predikátorok és a bocskoros nemes emberek viskóiban tar-tatott fenn a historia tanúsága szerint a ma-gyar nemzetiség, nem pedig az aranygyapjas vitézek s többi lovagrendek nagykeresztvei és a belső titkos tanácsosok által.» Széchenyi e szavakra ájulva rogyott össze. *)

*) Széchenyi naplója 1844. okt. 13. Ich komme in Wuth, rede lang und mit Salbung, gehe etwas hinaus. komme zurück, und falle wie ein Stück Holz zusammen. Wie, warum? das bleibt mein Geheimnis.

Szóval a demokratikus érzület rohamosan terjedt. Az ifjuság kivonja magát már Széchenyi befolyása alól, vezérét Kossuthban látja, eszméit a radikalismustól kölcsönzi. A kormány már 1846 elején figyel a Pilvax kávéházra s a fiatalság által ott fejtegetett politikai nézetekre.

A demokratikus eszme telítette az irodalmat is. Táncsics Mihály »polgári katekizmusa a forradalmi káték módjára világosítja fel a népet jogairól és kötelezéseiről.

Ez eszme nyer költői kifejezést Petőfinék, a népszabadság dalnokának lantján is. Gúnynyal szól a magyar nemesről, kinek kardját »rozda marja,« kinek »a paraszt csinálja az utat,« ki nem adózik, s kinek csak evés-ivás a tudománya. Hirdeti »haza csak ott van, hol jog van, s a népnek nincs joga« és »véres napokról álmodik.«

Az így alakult közhangulattal szemben álló erős konservatív érdekekben kereste a kormányhatalom támaszát s ezek ügyes felhasználásával már-már sikerült magának a többségei biztosítani, úgy hogy az ellenzék már vesztettnek legyőzöttnék hitte magát. De az administratori rendszer tulkapasai miatt az ország minden részéből felhangzó panaszok, a horvát sérelem okozta nyugtalanság, mely miatt Zala megye is felirt, a dohány jövedék behozataláról szóló hírek, melyek a lakosság alsóbb rétegeit is felrázták, a kedélyek mélyében legyőzhetlen idegenkedést szültek a bécsi befolyás ellen s mindinkább élénkült a vágy, tisztábban nemzeti alapon szervezni az államot, mint eddig, úgy hogy éppen azok, kik elveiknél fogva különbeu legközelebb állottak volna Apponyihoz, a droctináirek, a centralisták hirdetik először a széthúzó ellenzéki árnyalatok egyesülésének szükségét. A jelszót Csenger Antal adta meg a Pesti Hírlap 1847. évi I-ső számában megjelent vezércikkében. S erre valóban szükség volt, mert az ország az 1847-48-iki diéta küszöbén állott s az ellenzéknek idejekorán kellett szervezkedni.

1847 áprilisban Pesten tartott meg az értekezlet. Eötvös a felelős kormányt, Kossuth a megyéi rendszert hangoztatja, Szemere Bertalan igyekszik az ellentétet kiegyenlíteni, de ez a nehéz munka csak Deáknak sikerült, de ezek műve az 1847 június 6-án kiadott »ellenzéki nyilatkozat« bámulatos módon simitja el az ellentéteket. A választások küzdelmeiből diadalmasan kikerült ellenzék e nyilatkozat programja alapján nyert követi utasításokkal vonult fel az 1847/48-iki »utolsó diétára.«

Ime t. közgyűlés! kicsiny keretben, széles ecsetvonásokkal megrajzolva ez a nagyon is vázlatos képe azoknak az előzményeknek, melyek az eszméket megérelték, a kedélyeket előkészítették az 1847/48-iki diétára.

Forrongó, küzdelemteljes, mozgalmas időszak volt és annál dicsőbb, mert nagy emberek vezették benne az eszményeket és az új eszméktől megittasultan ki gondolt volna akkor, az utolsó legdicsőbb diéta küszöbén arra, hogy alig egy év múltán már az események fogják vezetni, nem! magukkal ragadni az embereket!

1847 november első felében gyűltek össze a Karok és Rendek Pozsonyban. A legemelkedettebb hangulat fogja el a szíveket és elméket. A reformnak, úgy látszott, semmi fontosabb akadály. Magát az örökké skeptikus Széchenyi is lendületes hangulat fogja el: »Oly szerencsés, oly fiatal kedélyű, ha akarod, oly bolond vagyok, hogy remélek, írja b. Eötvösnek. Megjelenik az udvar is a csá-

szárral. Ferdinand elhatározza, hogy magyar nyelven szól hü magyarjainhoz: »Magyarország rendezett itt látni örvendek, atyai szándékomat a kir. előadások mutatják. Fogadják bizalommal.« Ekkora lelkesedést ily kevés szó még soha sem támasztott.

De az alkotmányos magyar nemzet a király iránti hódolatot nem terjeszti ki egyszerűen a kormány politikájára. A betervezett kir. propositiók már heves zivatarra adtak okot. Szokatlan tartalmasságuknak és bőségeknek rejtett célja: a kormányra oly terhes gravaminális vitának elnyomása volt. Ezen a gravamenek formájában gyakorolt kritika jogának elfojtására irányuló törekvés ellen kel ki a nov. 17-iki ülésen ifj. Andrassy Gyula gróf. »Nincs természetesebb igazság, minthogy az, a ki már birt jogok védelmére nem képes, még kevésbé képes újak szerzésére.« Innen kezdve a nézet eltérések egész sorozata idézi elő a hosszantartó harcot, míg végre 1848. márczius 3-án Kossuth hatalmas szónoklatában követelőleg lép fel reform pontjaival s benyújtja az ezeket tartalmazó felirati javaslatát. A kormány mindent elkövet, hogy a felirat a trón elé ne jusson és csak is a bécsi és prágai forradalom okozta hatások alatt magának a nádornak kivánságára ment keresztül 1848 márczius 14-én a főrendi táblán a felirat, melyet márcz. 15-én egy fényes küldöttség vitt fel Bécsbe. A rendek ezalatt márcz. 14. és 15-én sietve megszavazták a sajtó szabadságot és kimondták a közteherviselés elvét az adó minden nemére nézve.

A »magyar Argonauták« megjelenése Bécsben a császárvárosnak valóságos örömmünnepe volt. Kossuthot entuziaszmmal fogadták. István Nábornak kocsjából kifogták a lovakat. Jól érezték a bécsiek, hogy mennyit köszönhetnek a magyarok érhes fellépésének.

Márczius 17-ike volt a jelentős nap, melyen Ferdinand király beleegyezett a magyar felelős miniszteriumba és hogy annak Battyhányi legyen az elnöke. Ezzel el volt döntve a reformok megvalósítása. Márcz. 22-én alkotta meg a pozsonyi országgyűlés a felelős miniszteriumról szóló törvényt — és utánna a mondhatni lázas gyorsasággal a 48-iki törvények jelentős sorozatát. Még a legkomorabbak is viruló színben látták a haza jövődjét, de a lelkesedés tetőpontját akkor érte el, mikor a király Ferencz Károly és Ferencz József főherczek által kísérve maga jött Pozsonyba, az országgyűlés bezárására és törvényzükkeinek szentesítésére.

A szentesítés örökre emlékezetes napja 1848 ápril hó 11-ike. Az 1848-ik évi törvények által lép be Magyarország a modern nemzeti alapon szervezkedő önálló államok sorába. Az a vehemens párt harc, mely a diétán dúlt, nem nyer kifejezést a törvényekben. Azok két első cikke a József nádor emlékére és az új nádor választásáról szóló még egészen a régi szellemet lehelő, a többi valamennyi a márcziusi események viharai között született meg. Közjogilag legfontosabb a III. t. cikk »a független magyar ministerium alakításáról, — a IV-ik az országgyűlés évenkénti összehívásáról Pestre intézkedik; az V-ik az országgyűlési követeknek nép képviselői alapján választásáról szól. Ez a törvény azon kívül, hogy a régi jogosultak (nemesek) jogait fentartja, a mint tudjuk, elég széles alapra fekteti a választási jogosultságot és mint igen jellemzőt említem fel, hogy a régi conservatívek, mint Paczolay János, a törvényjavaslat feletti bitánál azt még bővíteni igyekeztek, míg a

liberalisok — köztük Andrassy Gyula gróf — a census mellett harcoltak. — A VII-ik törvényzük a legforróbb nemzeti óhajtásnak tesz eleget. Kimondja Erdély unióját. A XXI. t.-cz. szerint a nemzeti szín és ország czimere ősi jogaiba visszaállítatik. Ennél fogva a 3 színű rózsza polgári jelképen újra felvétetvén, megállapítatik egyuttal, hogy minden középületeknél és közintézeteknél minden nyilvános ünnepek alkalmával és minden magyar hajón a nemzeti lobogó és az ország czimere használtassék. Mindent összevéve az 1848-iki törvények közjogi részének főirányai: az ország függetlenítése minden külső befolyás ellenében, a territorialis egység helyre állítása és a nemzeti jellegnek a nemzeti élet külső nyilvánulásában érvényesülése.

Az 1848-iki törvények egy másik csoportja a jogok és kötelezések egyenlővé tételére, a kiváltások megszüntetésére törekszik. E csoportba esik a közös teherviselésről szóló VIII. t.-cz. az úrbér, robot és dézsma, valamint a földesúri hatóság megszüntetését kimondó IX. és XI. törvényzük, a papi tizedet, melyről papi rend minden kárpótítás nélkül lemondott, eltörölő XIII. t.-cz. és végül a XV. t.-cz. mely az ősiség eltöröléséről szól s annak helyébe polgári törvény könyv alkotására utasítja a ministeriumot.

Az ismertett, két csoporttörvényben biztosított szabadság és jogok megoltalmazására két hatalmas eszköz adatik a nemzet kezébe. Az egyik szellemi: XVIII-ik cikkbe iktatott sajtó törvény az esküdtzükkel; a másik pedig, mely anyagi erőt nyújt, a nemzeti őrseregről szóló XVII-ik czik.

A megyékről és szabad kir. városokról XVII és XXIII-ik t. cikk intézkedik arról, hogy a választó nép bebocsátását nyerjen a municipiumokba is. — A községek képviselői helyet kapnak a megyei bizottságokban, a régi polgárokon kívül választók lesznek a városokban körülbelül ugyanazok, kik országgyűlési követet választhatnak, csak a nagyobb városokban van köteve a jog valamivel nagyobb qualificatiohoz.

A XI tcz. a vallás dolgában bevettnek nyilvánítja az unitárius vallást és az összes bevett vallás felekezeteit kimondja az egyenlőség és viszonyosság elvét. E törvénynek azon intézkedése, hogy a bevett felekezetek egyházi és iskolai szükségletei állami költség által fedeztessék, gyakorlati érvényt soha nem nyert. Ennek az intézkedésnek részbeni pótlását czéllozza jelenlegi kormányunknak a nem katolikus lelkészek congruáját véglegesen szabályozni kívánó idej törvényjavaslata.

Anyagi téren csak a XXX-ik czikk intézkedik Schéchenyi régiebb javaslatá értelmében. A vasutakra és vizszabályozásra biztosított az állami befolyás. Budapestről 6 irányban szétágazó és a határszéleleg menő vasutak czélba vett létesítése által, a közlekedési centralitio segélyével a politikai központositást is elérni kívánta.

Éz tehát t. közgyűlés, az utolsó magyar diéta törvény hozása. Lázas sietséggel, folytonos aggodalom és hánykódás közepette, fogamzottak és születtek meg a törvények alig 3 heti időben. Márcz. 14-től ápril 6-ig. A régi, oly sok nemzeti gyászt és annyi dicsőséget átélte diéta immár a történelem emlékei közé került és a mit még 1846 ban maga Kossuth se hitt, a diétából parlament lett.

És most, mikor elbucszatjuk, ne homályosítsuk el dicső emlékét a csak hamar bekö-

vetkezett nemzeti csapással. Ne emlékezzünk most arról, hogy nemsokára az események ragadták magukkal az embereket s a pillanatra felvillant nagy nemzeti diédőség után sötét éj borult a magyarra. Nem! ne emlékezzünk most erről! Itt áll előttünk a jelen a nemzet! erő és kitartás által kivívott eredményekkel, — előttünk áll a jövő, melybe felséges Urunknak, királyunknak hű magyarjaihoz, mind szorosabban simuló szíve a remények bűvös lámpájával nyújt bepillantást.

Beteljesedtek azok a jós szavak, melyek az 1848. márczius 3-iki rendi gyűlésen Kossuth fenkölt ajkairól hangzottak el:

»A mult kor emberei egy két nap után sirba szállanak, de a Habsburg ház nagyreményü ivadéka Ferencz József főherczegre, ki első fellépésével a nemzet szeretetét magáévá tette, egy fényes örökség vár, mely erejét a szabadságból meríti.« Üdv a hazának! Éljen a király!

Vége.

Vendégeink.

Ha számtani aránnyal akarunk élni, akkor azt mondanók, hogy Szabadka egy viszonylik a fővároshoz, mint 1 a 100-hoz. De mi nem akarunk számtani aránnyal élni s így csak azt mondjuk, hogy Budapest sokkal előbb áll minden tekintetben, mint Szabadka, azért nem csodálhatni tehát, hogy ha Szabadka nagy megtiszteltetésnek és örömnékeszi, ha olyan vendégeket fogadhat, mint a minöket a tegnap esti gyorsvonat hozott városunkba. Tiszoruz irónök Beniczkyne Bajza Lenke tisztelte meg városunkat azon alkalomból, hogy a helybeli szintársulat egyik legjobb színművét adta elő, Ebergényine jutalomjátékául.

A kegyelmes vendég társaságában ott láttuk Beksits Gusztávnét, az »Aurora« kör közszeretben álló elnöknöjét, és az »Aurora« szépirodalmi hetilap szerkesztöjét, a ki szintén hazánk irónöi gárdájának díszére válik, s a ki csak a napokban ért el ismét nagy sikereket.

Az előkelö vendégeknök társaságában még mások is jöttek Bpestről.

Szabadka városa méltányolván a kitüntetést, mely reá az előkelö vendégek látogatása által járul, igyekezett a fogadtatást minél fényesebbé tenni. Hatalmas néptömeg verödött össze a pályaudvarnál. A néha néha szítaló esö, nem zavarta a várakozó tömeget. Számos helybeli egylet vonult ki. Legelső helyen ott volt a helybeli »Fehérkereszt« egylet, décege elnöknöjével élén, ott volt színházunknak majdnem minden egyes tagja, a városi hivatalok közül számosan és Szabadka város intelligens polgársága.

Hivatalos fogadtatás mellözésével lelkes éljenzéssel fejezték ki örömiüket az egybegyültek.

Bizony ha valaki, úgy Beniczkyne Bajza Lenke az, a ki fényes irói multtal dicsekedhetik.

Hazai irodalmunkban külön könyvtárt képez Beniczkyne Bajza Bajza Lenke minden munkája.

Iröi hangulata magasan szárnyaló, mindég költöi, felül emelkedni látszik minden aljas emberi érzelmén, alakjainak individualitása mindig ment marad attól a Kotzebue által behozott léha világnézettől, festö ereje hatalmas szárnyalásokra ragadja s errel vetekszik a cselekményeknek bö tartalmassága; hive a romanticizmusnak, melyet ügyesen olvaszt a fine de siecle szellemébe.

Mesteri az inventioban, sohasem aggasztja a cselekmény folytathatása, frappans fordulatokban gazdag.

Égész Magyarorszában mindenütt ismerik nevét és midön Szabadka városa a lehető legelkesebben igyekezett fogadni az előkelö vendégeket, csak kötelességét róta le, s azt Beniczkyne Bajza Lenke igazán megérdemelte. Üdvözöljük vendégeinket!

Különfélék.

— **Bérmálás a vármegyében.** A bérmálás szentsége a folyó évben vármegyénk területén a következő községekben fog kiosztatni: O-Kéren június 5-én, Temerinben 6-án és 7-én Szent-Tamáson 8-án, Hegyesen 9-én, Topolyán 10-én és 11-én, Bajsán 12-én, P-Moroviczán 13-án, Pacséron 14-én, Bajmokon 15-én Csantavéren 16-án.

— **A husvét és a diákok.** Ide s tova itt a husvét. A nagyböjt mintha csak a szellö fujta volna el, hamarosan véget ért. A husvét előhírnöke a diákok nagy napja: az értesítö kiosztás. A jövő hét végén jár le a második idöszak s a tanári szobákban most tartják a konferenciákat. — Hogy milyen lesz a diákok piros tojása az a jövő és a tanárok titka. A husvétü szünidö virágvasárnap kezdödik és husvétü utáni szerdáiig tart. A közép iskolákban vasárnap kezdödnek a lelkigyakorlatok, melyek a husvétü gyónással és szentádozással érnek véget.

— **Magyar színház.** Pesti Ihász Lajos színházunk derék igazgatója engedélyt nyert hogy április havában Ujvidéken színielőadásokat tarthasson. A mint értesültünk, már husvétü első napján kezdödne meg az előadások.

— **Közgyülés.** A »Szabadkai Sakkör« ma d. u. 3 órakor a »Sakkör« helyiségében tartja évi rendes közgyülését.

— **Esküvö.** F. hó 22-én esküdött meg a németpalánkai izr. templomban Grüner Henrik ókanizsai gabonakereskedö Rosenstok Fánika kisasszonnyal, Rosenstok Lipót ur ottani tekintélyes kereskedö leányával. Az imaházat ez alkalommal a nagy és díszes község zsufolással megtöltötte.

— **Angyal kellett az égben.** Dr. Salánky József kir. törvényszéki bíró és neje mély fájdalommal jelentik, hogy forrón szeretetti gyermekük, Pistijka 1898 évi márczius hó 25-ik napjának reggeli 6 óraja után életének 11-ik hónapjában hosszas szenvedés után az Egek urához szállott. Övéinek bánata végtelen! Megtört a virágszál. Angyal kellett az égben.

— **A szeghegyi templomrablás tetteseinek** már nyomában van a csendörség. A gyanú Eckert András harangozóra és fiára esett, kiknek kulcsuk lévén, egyedül állott módjukban a templomba jutni s a perzselkekhez fért. A gyanúsítottakat már le is tartóztatták.

— **Pálya posta állomások.** Kishegyes és Feketehegyen a miniszter pályaposta állomást engedélyezett.

— **A vigyázatlanság áldozata.** Sulyos csapás érte Schmelcz Fülöp kulai kereskedöt. Mintegy 2 héttel ezelött nevezett kereskedönek egyetlen kis fiacskája, — a kereskedö épen a fővárosban tartózkodott, neje pedig az üzletben volt elfoglalva, a cseléddel maradt otthon és magára döntötte a szobában levö és jól befűtött 3 lábú kis plékályhát, melyen épen egy fazék viz is forrt. A fazék egész tartalma a kis gyermekre borult ésú

annyira összeégette a szegényt, hogy rögtön igénybe vett orvosi segély és a leggondosabb ápolás daczára is, majdnem 2 heti kinos szenvedés után f. hó 22-én meghalt.

— **Helyreigazitás.** Lapunk 46-ik számában többek közt közöltük a szerb egyház község hazafias hangú levelét, melyet Farkas Zsigmondhoz intézett. Tévedésből 3 aláírás került az idézett levél alá kettö helyett, u. i. a 3-ik név Papp Jozsa csak Jovánovits Jánosnak barátai között használt becéző neve. A mit ezennel sietünk helyreigazítani.

— **Nagy nyeremények.** A mint értesültünk Török A. és Tsa budapesti föelárusítók (Váczü körut 4/A) az első magyar kir. osztály-sorsjátéknál nagy nyeresü eredményeket mutatnak fel. Már az első öt húzásnál (tehát 5-ik húzás nélkül) 100.000, 30.000, 5000 és még sok egyéb nagyobb nyeremény esett ezen czégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyre szegénysorsu nyeröknek ki is lettek fizetve. Ennélfogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencséséjét Török A. és Tsa czégnél kísérelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, miután az előz sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy akik a sorsjegy rendelésével elkéstek, az I. osztályhoz már nem kaptak sorsjegyet. A Török A. és Tsa czég lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **Mezei egereket** biztosan és tömegesen kipszüt a Sipöcz István pécsi gyógyszerész által labdacs alakban készített, évek óta a legelőkelöbb uradalmakban, számos gazdaságban és községben páratlan eredménnyel használt egérméreg. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdra 1—2 krg. 10—20 ezer labdacs elegendö. Póstacsomagot körülbelül 5 kgr. 2 frtért, 100 kgrt 45 frtért küld Sipöcz István gyógyszerész Pécsset.

S Z I N H A Z.

A **vigéczek.** Kövessy Albert bohözata ment, hó 24-én Nyitrai — a társulat komikusának — jutalomjátéka alkalmából. Félhelyárok daczára sem telt meg a színház, amint nem is lehet csodálnunk, mert hát a közönség teljesen kifáradt a sok ünnepi-, dísz- és jutalomjátékoktól. — Az előadás elég jól ment és a közönség is jól mulatott az előadók mókáin. A jutalmazott dicéretre méltö buzgalommal iparkodott szerepének (Müller) megfelelni, amennyiben elég discret volt. A többi szereplök közül külön említést érdemel Tábori (Abeles Samu.)

C S A R N O K

Levelek az alvilágból.

Korraiz.

Irtá: Krokodil.

Ijesztö látvány állított meg futásunkban. Két karaván közelgett, tevék, macskák és egyéb háziállatok begetése hallatszott.

Negyven ázsiai mamuthon tizenkét dekolált urhölgý közelgett, nyakig meztitáb ülve a dromedárok puha hátán.

Szemérmesen gyugtam be füleimet. A dromedárok után lépkedett a hös király, a nagyhirü macedon Nagy Sándor.

— Ki vagy te idegen, kit mindez érintetlenül hagy, kérdé hozzám lépve; én pedig hátramatattam, hol éppen akkor ért utol az idöz két hölgý egyike.

Legnagyobb nyeremény

legszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
1 " "	60000
2 " "	60000
1 " "	40000
1 " "	30000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem sokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, amint már általánosan ismertes, óriásiak.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet	6. — frt
" fél " " " " "	3. — " "
" negyed " " " " "	1.50 " "
" nyolczad " " " " "	— .75 " "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főarudáknak az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) **100,000, 30,000, 5000,** valamint számos **2000, 1000, 500** és **300** koronás nyereményt nyertek főarudáknak, melyet a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennél fogva a II-ik magy. kir. osztálysorsjáték 1-ső húzásához a megrendeléseket **mielőbb** hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangzatosított azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztályú húzás előtt az első osztályú sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztályhúzás előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelmenyekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetők.

Kérjük tehát a rendelmenyeket az első osztályhoz **mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb**

április hó 8-áig

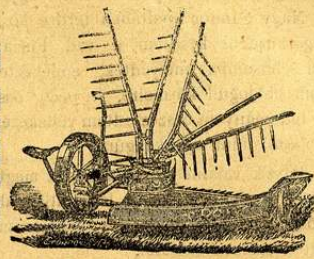
hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérletjük ezek biztos eszközését.

Török A. és TSA

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító

Budapest, V., Váci-körút 4/A.

KÜHNE E.

gazdasági gépgyára

OSBORNE-féle „COLUMBIA“

kéveköto gépek

1895. Szombathelyen első díj **aranyérem.**

OSBORNE-féle „COLUMBIA“

marokkrakó gépek

1897. Mezőhegyesen első díj **aranyérem.**

OSBORNE-féle „COLUMBIA“

fűkaszaló gépek,

a legjobb sorvetők, ekék, boronák, rosták, konkolyozók és minden gazdasági gép legolcsóbban teljes jótállás mellett **csakis**

KÜHNE E. gazdasági gépgyárában

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

2108 sz. tkvi 1898

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai kereskedelmi és iparbank végrehatónak Tumbász Ignázt végrehajtást szenvedő elleni 960 frt, 340 frt és 340 frt tőkekövetelés és jkai iránti végrehajtási ügyében a késedelmes árverési vevő Tumbász Marcell ellen annak kára és veszélyére bánat pénzének elvesztése mellett visszárverést a szabadkai kir. trvszék (a szabadkai kir. jbiróság területén lévő Szabadka város határában fekvő a szabadkai 2564 sz. betétben A II. 22882 hrsz. 3 h. 940 ól 22883 hrsz. 153 ól, 22884 hrsz. 433 ól, 22885 hrsz. 1013 ól, 22891 hrsz. 163 ól, 22892 hrsz. 608 ól, 23254 hrsz. 1 h. 1418 ól területű Tumbász Ignác nevű élő sebesítési szántó és pedig a C. 2. hrsza. özv. Tumbász Mihályné javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartása mellett 1530 frtban megállapított alapárverési kikiáltási árban **rendeltetik** illetve ha a fenti ingatlanok vételára figyelemmel Markovits Jakab mint a C. 2. rsz. a. haszonélvezeti jogot megelőző rangsorozati elsőbbséget nyert egyik jelzálogos hitelező által 13171/97 sz. alatt okmány-szerűleg kiállított kérvényben előadott lemondási nyilatkozatára a haszonélvezeti jogot megelőző jelzálogos hitelezők bekebelezett követelését 1500 frtot meg nem űtné, az árverés hatálytalaná válik és az ingatlanok nyomban a haszonélvezeti jog fentartása nélkül el fognak adatni az 1898 évi április hó 27-ik napján d. e. 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telegkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen és pedig a megállapított kikiáltási áron alol is.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 153 forint 90 krajczárt készpénzben, vagy az 1881 60. t.c.z. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 én 3333 sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.c.z. 170 §-a értelmében a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán kir. törv. mint tkvi. hatóság 1898 évi február hó 21-ik napján.

Dr. Eperjesy Béla
kir. törv. bíró.

SZIVATTYUKAT TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkapárokat készít és ajánl a

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-társaság

(ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

126 40-7

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetés ingyen és bérmentve.

— Megfogtalak, mi a Furiák vagyunk, kiáltá. Nagy Sándor ijedtében térdre borult, én meg küzdeni kezdtem a vad Furiával. Körmei husomba mélyedtek, emlékeztetve anyósom boldogult körmeire, én pedig összes boxoló tudományom összeszedtem védekezését.

Boxoltam, mint egy kengurú.

Ugy látszik valamelyik nymphának megtettél szép szemeim, mert láthatatlan alakban közénk vetette magát és engem megmettett a szélszakgatástól.

Hálásan tekintetem az égre.

Nár meguntam az egész alvilági szorakozást. (Azt hiszem sz olvasóim is.) Szerettem volna már a felvilágon lenni.

„Ekkor szemeim kinyitlakt, ajkamról fohász szakadt fel, fáradt tagjaim erőfeszítéssel megmozdítám, egyet nyögék — és felébredtem.“

Igy mondaná azt valamelyik új iskolabeli író.

Én azonban nem. Mert szemeim nem nyitlakt fel, mivel már nvitva voltak, ajkamról fohász nem szakadt fel, fáradt tagjaimat erőeszítés nélkül nem mozdtítám, egyet ugyan nyögék, de fel nem ébredtem, hisz ébren valék.

Mérgeesen fordultam Nagy Sándorhoz.

— Hát maga vadmarha! mit akar!

Nagy Sándor szemei összehúzódtak a düh-től, tenyerei kinyitlakt, szét vetette széles karjait mintha ölelésre várna, aztán összesapta őket baromi erővel, csakhogy — [sajnos — én ott voltam a két kar között,

Kétfelül vágott nyakon egyszerre.

Én veszni érzem magam alól a földtekét. Repültem, repültem.

Édes, kedves kiadó ur, szíveskedjék 20 frt előleget adni, mikor felrepültem a földre valami sánczban egészen összesároztam az új ruhámat. A czilinderem meg épen használhatetlen. Küldjön előleget. Majd hálából

írok legközelebb leveleket a „felvilágból“ Kéri önt Krokodil.*

..... Es a kiadó nem küldött előleget.

Ez volt az epilógus.

(Vege.)

NYILTTER*)

Grünfeld Paulina

Deutsch Izidor

jegyesek.

Szabadka.

Nagy Szent-Miklós.

GLÖCKNER JÓZSEF

VEGYTISZTÍTÓ és MÜFESTŐ INTÉZETE SZABADKÁN

RUDICS-UTCA FÉHÉR FÉLE HÁZBAN.

Tisztításra elfogad mindennemű férfi női és gyermek ruhákat, bálí és színházi jelmezeket, egyenruhákat, himzések és prémezeteket stb. Továbbá ajánlom műfestő intézelemet mint különlegességet, színhagyott ruhák átfestésére és mintázására.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Vállalatok: Szeged, Temesvár, Eszék, Ujvidék és Makón.

Becsés rendeléseit kérve

tisztelettel

Glöckner József.

Hazai gyártmány.

A legújabb javított, erősített magnetikus áramú villamos „Volta-Kereszt“ az összes eddigi készítményeket kétszeresen felülmúlja villamos erőben.

Ezen magnetikus Volta-Kereszt az egyedüli, amely teljesen a természettudomány törvénye alapján van szerkesztve és alapos kipróbása után ítélt, valóságos állandó villamos elemet képez. Az 1898. szám rajta van a keresztben és rajta van a borítékán is, rendelésnél tehát tessék csak ilyet kérni.

Volta-Kettős-Csillag.

Oly egyéneknek, kik keresztjét nem hordanak csillag alakban.

Senkinek, de különösen gyenge idegű és vérszegény egyéneknek egy pillanattig sem volna szabad a villamos Volta-Keresztet nélkülösznie; ez szabályozza a vérkeringést, fölfrissíti és tisztítja a vért, elűzi az álmatlanságot, előmozdítja az étvágyat és edzi a testet.

„Volta-Kereszt.“

Gyermekek és fiatal nőknek

„Volta szív.“

Ezen erősített áramú villamos Volta-Kereszt használatlanul jobb minőségűnél fogva az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja, miért is kizárólag az 1898. számmal ellátott, legújabb javított Volta-Keresztet tessék kérni. Ezen Volta-Kereszt határozottan a legjobb idegerősítő, mely

Felújítja a vért és megújítja a testet, pedig „egyszeres írték csak egyéssé tesben létezik.“

A legújabb javított villamos Volta-Kereszt a test méréséit, de folytonos magnetikus villanyozása következtében gyógyítja a következő betegségeket:

Csúsz és rheuma, neuralgia, idegyűngés, álmatlanság, hirtelen kezdés és lábak, hypochondria (belsőmorogás, sárgaság), asztma, merevedés, göcs, aranyér, gyomorbetegség, influenza, köhögés, fülzúgás, fogfájás, hátrória, fejfájások, szédülés, kolika, stb. stb.

Már is számos elismeréssel és hálaírtal érkezett be.

Ára 1 frt 80 kr., 2 frt előre beküldése mellett bérmentve, gyermekek és fiatal nők részére „Volta szív“ 1 frt 50 kr. utánvétellel 20 krral több, hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Főraktárak: TAUSSIG J.

Budapest, VII. Csömöri-ut 23/a I. em. B.

MANNHEIM MARK ékszerész-nél Szabadkán, Bathányi-utca.

Bank és váltó üzlet Szabadkán.

KUNETZ MÓR

Bank és váltó üzlet Szabadkán.

Sorsjegyek a II. sorsjátékhoz kaphatók.

egy egész I-ső osztályú eredeti sorsjegyet 6.— frt

» fél » » » 3.— »

» negyed » » » 1.50 kr.

» nyolczad » » » — 75 kr.

Mint hogy a főnyeremények és jutalom a szerencsekerékben vannak, vételsorsjegyek vásárlása ajánlatos és kaphatók

nyolczad 10 fr., negyed 20 frt., egész 40 frt

Kisorsolt sorsjegyeket ujjakkal felcserélek és így a továbbjártás lehetséges.

Vidéki megrendelések portómentesen.

Minden hirdetés beiktatása legálább 50 krba, 20 szónál többre terjedő hirdetésnél minden szó 2 krba, vastagabb betűkből 3 krajczárba kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apró hirdetések előre fizetendők; hi dető félnek nevével vagy lakcímeve ellátott hirdetések után 30 krajczár be lyegilteték külön fizetendő.

„Bácskai Hirlap“ apróhirdetési rovata ugyszólván az egyetlen tér ahol Bács-Bodrogvármegyének közönsége sokszor a legsürgősebben keresett fölleli, mert mindenki aki ajánlkozik valamely állásra a „Bácskai Hirlap“ apróhirdetési útján ezt az állást megkaphatja, mindenki, aki ajánlkozott ottat keres a „Bácskai Hirlap“

apróhirdetési rovata által azok kifejezéséhez módot talál, — mindezek nélkülözhetlené teszük előbb utóbb mindenkire nézve a „Bácskai Hirlap“ apróhirdetési rovata. a „Bácskai Hirlap“ apróhirdetési útján talál ilyen — mindenki, akinek van egy titkos szívbéli óhaja melyet nea, tud imádjottjával maskep közöl

a „Bácskai Hirlap“ apróhirdetési rovata által azok kifejezéséhez módot talál. — Mindezek nélkülözhetlené teszük előbb utóbb mindenkire nézve a „Bácskai Hirlap“ apróhirdetési rovata. Teruskám! Ma este 7 órakor a szokott helyen és módon várak

Házasság közvetítők kéretnek címüket A. Z. 3000 jellege alatt poste resttante Szabadka beküldeni. üzleti berendezés. Teljesen jó karban levő állványok és hozzá tartozó felszerelés jutányos áron eladó. Ozim a kiadóhivatában.

Könnyű pénzszerzés. Kik a szabadságharc 50 éves évfordulója alkalmából emlékérmek eladáásával foglalkozni szándékoznak, kéretnek ebből szándékukat a ki. állványban tudatni, hol bővebb felvilágosítást kapna. Biztosítotk letetők előnyben részesülnek.

KARKOS ÉS TÁRSA

ezelőtt HORVÁTH ANTAL

DÉLIGYÜMÖLCS ÉS CSEMEGE KERESKEDÉS

SZABADKA RUDICS-UTCZA 10. SZ.

Ajánlunk minden fajtájú déli gyümölcsöt u. m. Mandarinokat, narancsot, citromot, francia csemege mandolát, paradicsot,ogyorót, boszniai valamint bordeauxi aszalt szilvát.

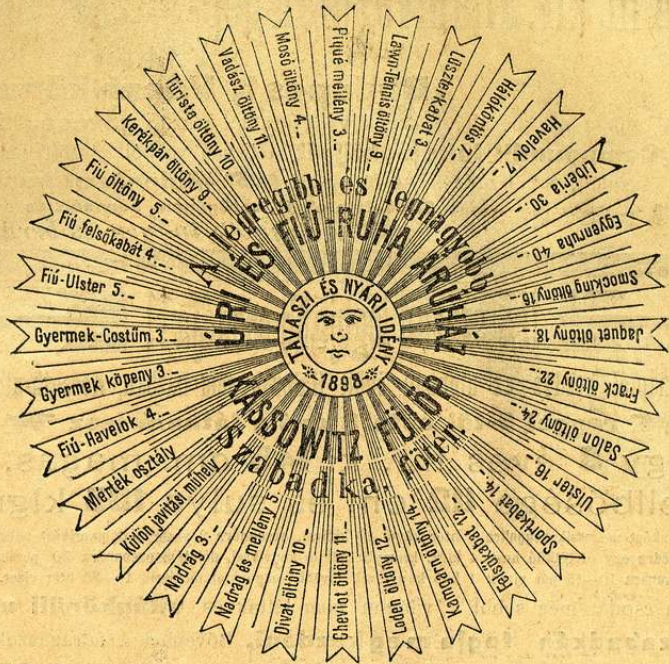
Halneműekből, russlikat, spröttnit, angolnát, ajokát, tengeri pisztrángot, ajoka gyürüket, olajban és caviárt.

Husneműekből prágai sonkát és császárhúst, nyersen és kifőzve, mortadelát di Bolgnia, veronai szalámit, továbbá minden fajtájú theát, theasüteményt, görözi gyümölcsöt stb. stb.

Együttal bátorkodunk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy bankettekhez, házimulatságokhoz stb. stb. gardinettok, valamint olasz salátát a legolcsóbb árak mellett, s a legízesebb, valamint elegánsan arangirozva a házhöz szállítunk.

Minél számosabb megbizásért esedezőnk kiváló tisztelettel

74 26-50 **Karkos és Társa.**

Szőlő-telep eladás.

Szabadka-bajai vasut mentén gróf Teleki Józsefné bácsalmási uradalmához tartozó bácsalmási és kunbajai határban 609 lánca (á 2000 □ öl) szőlő telepítésre alkalmas szürke immunis homok, **1898. április 3-án esetleg II-én d. e. 9 órakor** a helyszínén (Bácsalmási szőlők) vasuti megállapodási hely; — jövőbeli vasuti állomás) szabad kézből eladottnak. Az agrárbank a vételár 60%-áig ad kölcsönt.

Ét tesítést ad Bácsalmáson: a jegyző ur; Csikerián: Makkay László; Budapesten: Dr. Gortvay Bertalan ügyvéd, Ferencz József rakpart 12. sz.

A ki	komoly és előkelő hangu lapot akar járattni,
A ki	az okos nemzeti politika hívének vallja magát,
A ki	szereit az újságban is a szép stílust és jó ízlést,
A ki	a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,
A ki	a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,
A ki	mindenről jól és mindig korán akar értesülvé lenni,
A ki	nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai czikkéknek,
A ki	minden ízében modern újságot akar járattni,
A ki	önajlja a szabadelvűség fokozatos fejlődését és a magyarság erősödését,
A ki	nem barátja a személyi kultusznak és megveti a személyes támogatásokat,

ORSZÁGOS HIRLAP

az összesen elő az
ozimú újságra, mely Budapesten jelenik meg, naponként 16-32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Előfizetési ára:

Egy hóra 1 forint 20 kr. Negyedévre 3 forint 50 kr.

Kiadóhivatalt: **Budapest, József-körút 65. szám.**

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplőgarnitúráit**, ipari czélokra alkalmas „Compound” **lokomobiljait**, teljesen vasból készült szalmakazalazó gépeit, gőz-kukoriczamor-zsolót, Stibor-féle körfűrészzeit, **Milleniumi kaszáló- és arató-gépeit**, továbbá **SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.**
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

!! E század legújabb csodája !!

Vasárnaptól kezdve az ujonnan épült Halbrohr-féle házban, Kossuth-utca,

reggel 9-től este 8 óráig látható lesz

egy 8 éves fiu, ki 145 cm. magas, mellbősége 112 cm és súlya 105 klgr.

és ki naponként megiszik reggelire 2 liter kávé 10 kávéval, oszonnára 2 nagy adag paprikást félkiló kenyérral, ebédre egy és félkiló húst, 4 klgr. krumplit félkiló kenyérral, délutáni oszonnára 30 perczet és vacsorára 10—15 pár virsli 1 kiló kenyérral, továbbá naponként megiszik 16—20 liter vizet.

Amilyen csodát még sehol a világon nem láttak és **világkörüli utját itt Szabadkán fogja megkezdeni.** Bővebbet a falragaszokon. **Beléptidij felnőtteknek 20 kr. és gyermekeknek 10 kr.**

A közönség figyelmébe.

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy sokoldalú kívánságnak megfelelően, hosszú utánjárásom után sikerült teljesen megbízható termelőkötől

hamisítatlan valódi borokat

beszerezni, azokkal közjegyzőileg oly megegyezésre jutni, hogy csakis általam árusíthatják terméseiket

Ezen körülmények abba a kellemes helyzetbe jutott, miszerint az igen t. vevőim részére kitűnő magyarádi, érmeleki, baranyai, szilvási fehér és vilányi vörös és siller borokat 1 literes és 1/2 literes üvegekben majdnem **beszerzési árban** árusíthatom.

Kedvezményes árak.

Magyarádi borok
Malatinsky Sándor úr új szőlők 1895. évi termése 1 liter 36 kr
Mala György úr 1894. évi termése 1 liter 40 kr.

Érmeleki borok.
Bárány István úr 1895. évi termése 1 liter 40 kr.
Topoly György úr 1894. évi termése 1 liter 50 kr.

Baranyai borok.
Kenéz István úr 1896.

nyek, teát és rumot. Különle és elsőrendű cukorkákat u. m. selyem cukorkák nagy választékban, chooaldé marczipán, csemege és különféle gyümölcs zü cukorkák. Halmemüekben u. m. Kiváló finoman páczolt kövér skót hering. Kelet tengeri páczolt hal, oroszka, angolna, szardínia és szardella olajban, Pisztráng páczolva és aszikkal, hirnives Bismark hering, fűszerezett páczolt halak, óriási páczolt és füstölt arabs hering.

Szíves megrendeléseit kérve, maradtam kiváló tisztelettel

148 6—10

évi termése 1 liter 32 kr.
Bárdy Lajos úr 1895. évi termése 1 liter 36 kr.
Villányi vörös ó. késői szüretelés. **Sárközy János** úr 1890. évi termése 1 liter 60 kr.

Vilányi vörös bor
Sárközy János úr 1895. évi termése 1 liter 50 kr.

Szilvási aszú
Gábor Sándor úr 1890. évi termése 1 liter 60 kr.

!! 5 üvegen felül házhoz szállítom !!

Ajánlja továbbá dusan és és kiváló friss minőségben felszerelt déli gyümölcs csemege és kiváló finom cukorka raktárat u. m. malagaszöllő, francia és belföldi datolyát, cukrozott gyümölcsöt héjas és olasz mandolát mazsolát, egf. aszalt szilvát olasz és Görzci fügét, narancsot és citromot. Legf. teasütemények, teát és rumot. Különle és elsőrendű cukorkákat u. m. selyem cukorkák nagy választékban, chooaldé marczipán, csemege és különféle gyümölcs zü cukorkák. Halmemüekben u. m. Kiváló finoman páczolt kövér skót hering. Kelet tengeri páczolt hal, oroszka, angolna, szardínia és szardella olajban, Pisztráng páczolva és aszikkal, hirnives Bismark hering, fűszerezett páczolt halak, óriási páczolt és füstölt arabs hering.

SUGAR MANÓ.

Gálfy-féle ház Rudlos-utca.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy

asztalos gyáram

ujonnan gőzre berendeztem. Minden e szakmába vágó munkákat u. m. épület munkákat nagyobb mennyiségben jutányos ár mellett eszközök.

Költségvetések és rajz ingyen és bérmentve üldetik.

Brauchler János

épületasztalos gyár

146 2—5

Szabadka Vesselényi-utca 403. sz.

A MAUTHNER-féle hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen

138. 7—15 bejegyzett

medve-védjegygyel

valamennyi nagyobb fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss és valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.